

NOM DEL PROJECTE: MATRIU TERRITORIAL

Breu descripció del projecte: El projecte és una col·laboració entre diversos (micro)pobles de la regió Salines-Bassegoda per coproduir conjuntament entre població, administració i sector privat, un Pla Estratègic d'Actuació per la creació d'una "Matriu de transformació territorial" capaç de dinamitzar a nivell social, cultural, ecològic, econòmic i educatiu la bioregió, posant al servei de les persones els equipaments municipals pertinents. Un projecte liderat per dones i inspirat per les iniciatives "Tiers-Lieux" o "Tercers Llocs".

La proposta neix a Agullana i, per aquest motiu, aquest projecte el sol·licita i el lidera aquest municipi. El present projecte és la primera etapa d'un procés que podria consolidar una proposta transformadora de dinamització rural, arrelada i donant resposta als reptes presentats a l'Agenda Rural de Catalunya i, també, al Pla Estratègic del Consorci Salines-Bassegoda.

Nombre d'habitants del municipi: 885 habitants

Procés/projecte

Què volem fer (objectiu)?

L'objectiu del present projecte és: "coproduir un Pla Estratègic d'Actuació perquè Agullana i el conjunt de pobles i micropobles Salines-Bassegoda impulsin una "Matriu de transformació territorial" arrelada als equipaments municipals de la zona, que catalitzi la comunitat i el territori cap a un procés de regeneració".

De forma específica el projecte contempla els següents objectius:

- Realitzar una diagnosi participativa amb la població, l'administració pública i el sector privat per identificar reptes i necessitats emergents del territori.
- Cocrear el Pla Estratègic i d'Actuació pel desenvolupament de la "Matriu Territorial" inspirada amb l'experiència dels "Tiers-Lieux".
- Desenvolupar una campanya de comunicació i una imatge gràfica del projecte, de forma conjunta amb professionals del lloc.
- Potenciar un espai estratègic i deliberatiu entre agents clau del territori, posant especial atenció al lideratge de les dones al món rural.

Per què ho volem fer (justificació)?

Al 2020, una regidora de l'ajuntament d'Agullana va participar d'un projecte europeu anomenat Net-RAW "Net of Rural Active Woman", en el qual hi participaven dones de territoris rurals d'arreu d'Europa, especialment de Catalunya, França i Grècia, un projecte que comptava amb el suport de diverses organitzacions i, també, de l'Université Grenoble Alpes. El projecte va brindar l'espai perquè les dones participants posessin en comú tant reptes territorials com experiències inspiradores i innovadores per donar-hi resposta. En aquests espais, es va parlar

*Annex a la sol·licitud
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

dels “Tiers-Lieux” o “Tercers Llocs”, que en els darrers anys han germinat amb força a França i que ens acosten a recordar les dinàmiques i patrons originats arrel dels Ateneus a Catalunya.

A l'actualitat, el municipi d'Agullana, així com altres municipis de la regió Salines-Bassegoda, es troba davant de reptes com l'èxode dels joves, l'envelliment de la població, la despoblació, la pèrdua del sentiment de pertinença i identitat col·lectiva al municipi, la “pèrdua del caliu”, l'afebliment de l'economia local, la falta d'oportunitats a nivell professional i/o la diversitat d'oportunitats a nivell sectorial, entre altres.

El present projecte neix a Agullana, però pretén arribar a 5 (micro)pobles de la regió i coproduir entre habitants, administracions i sector privat un Pla Estratègic d'Actuació que assenti les bases per a la creació d'una “Matriu Territorial de Transformació” o “Node de Tercers Llocs” al territori.

La singularitat d'aquest projecte, de la creació d'aquesta “Matriu Territorial” d'innovació i experimentació neix també d'un profund desig de despertar un lideratge més femení des del món rural, per aquest motiu, el projecte contempla unir tres conceptes: feminitat - comunitat - territori.

Qui participarà al procés?

El procés va dirigit al conjunt de la **població** d'Agullana i dels 5 (micro)pobles de la regió Salines-Bassegoda participants, posant una especial atenció a la participació i lideratge de les dones del món rural, sense excloure però, la figura masculina d'aquest projecte.

També hi tindran un rol central el **sector públic** (alcaldesses, regidores i tècniques) i el **sector privat i/o cooperatiu** interessat.

Amb quins recursos humans i materials es portarà a terme el projecte?

El projecte és impulsat per la regidora de Salut, Benestar i Acció Social d'Agullana, qui compta des d'un inici amb el suport de 5 municipis de la bioregió i amb el suport del Consorci Salines-Bassegoda, a més del suport d'una cooperativa sense ànim de lucre que acompanyarà el procés participatiu i brindarà el suport tècnic necessari.

Tanmateix, pel seu lideratge es comptarà amb el suport d'un Grup Motor format per persones de l'administració i població en general, interessades en el projecte.

Aquesta és una primera etapa d'aquest projecte “Matriu Territorial”, que preveu complementar-se amb el cofinançament del Consorci Salines-Bassegoda i de Fons Europeus Transfronterers.

Metodologia: com i quan

Quines són les fases del procés planificades?

Com hem comentat, aquesta és la primera ETAPA d'un projecte a llarg termini i que contempla les següents fases:

- **FASE 1: Creació del Grup Motor del projecte:** Una fase que proposa la creació d'un Grup Motor format per persones tècniques, de l'administració pública i de la població en general, que impulsi, doni seguiment i avaluï el procés participatiu. Per a la creació d'aquest Grup Motor es tindran en compte principalment criteris de gènere i territorialitat, tal com s'esmenta al punt de justificació del present “Annex”.

*Annex a la sol·licitud
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

- **FASE 2: Diagnosi participativa:** Fase que proposa la realització de 5 trobades participatives, una a cada municipi col·laborador del projecte, oberta al conjunt de la població, on explorar i aprofundir en els reptes i necessitats actuals de cada poble però, també, identificant la singularitat i el propòsit emergent de cada lloc i del conjunt del territori. La convocatòria serà oberta però també es contactarà de forma personalitzada amb agents clau. Aquesta fase finalitza amb una anàlisi sistèmica que posi al centre les singularitats de cada lloc i els reptes i necessitats actuals de la bioregió.
- **FASE 3: Cocreació Pla Estratègic d'Actuació.** El procés participatiu continua agafant com a base les conclusions de la fase anterior i realitzant un mínim dues trobades participatives i deliberatives més, on coproduir el Pla Estratègic d'Actuació per la creació de la Matriu Territorial i identificar corresponsabilitats entre els diversos agents.
- **FASE 4: Seguiment i Amplificació del procés.** Com hem dit, aquesta és una primera fase del projecte, que contempla assentar unes bases de governança descentralitzada i participativa des del seu inici. Bases que seguiran al llarg del desenvolupament del projecte i que es materialitzaran amb els espais deliberatius i vinculants de presa de decisions entre la població, l'administració i el sector privat que tindran lloc en la "Matriu Territorial".
- **FASE 5: Comunicació per a la transformació.** Aquest procés també posa al centre l'importància d'una comunicació accessible i eficient, per aquest motiu es dissenyarà tot un pla de comunicació arrelat al territori que contempla: el disseny d'una imatge gràfica del procés participatiu; el recull gràfic i audiovisual de les fases del procés participatiu i l'acompanyament en la dinamització de les xarxes socials de l'administració pública. Sempre que sigui possible, es comptarà fer el disseny amb una persona del territori.

Quins mecanismes i eines participatives farem servir?

(tallers, dinàmiques, suport d'eines TIC en el procés, etc.)

Com a **mecanismes** de participació apostem per espais deliberatius de diàleg oberts i dinamitzats per professionals externs en l'àmbit on hi participin la diversitat d'agents i sectors clau dels territoris. També es contempla una mirada formativa i d'aprenentatge amb les persones integrants del Grup Motor durant el procés pel que fa a la realització de les reunions, donant eines per assegurar que siguin eficients i àgils. Aquestes reunions seran dinàmiques. També el projecte contempla l'obertura d'espais cocreatius en format "Hackatons" on en poc temps es puguin obtenir grans resultats.

Es contempla emprar **eines** de facilitació visual (p.e. gràfiques, pissarres, codis de colors, imatges, etc.) i/o sistèmica, fent ús de l'espai físic i sent conscients de la informació que arriba a cada persona i al cos.

Es faran servir dos o més mecanismes i/o eines diferents?

Sí, com hem comentat es combinaran els espais deliberatius, els espais formatius i els espais cocreatius. A més, en cas la pandèmia actual ho requereixi, es contempla fer un salt cap al món més "digital" i realitzar qüestionaris virtuals per donar resposta a la fase 2 del procés.

Quin és el calendari o cronograma del procés?

*Annex a la sol·licitud
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

Fase i Concepte	F	M	A	M	J	J	A	S	O	#hrs
Fase 1: Coordinació, Seguiment i Avaluació										8
Reunions de coordinació amb el Grup de Coordinació Tècnic i Polític	1		1,5		1		1,5		1	6
Creació d'un Grup Motor (cos polític, cos tècnic, societat civil i sector privat)		2								2
Preparació i facilitació de les reunions amb el Grup Motor			2		2			2		6
Fase 2: Diagnosi Participativa										21
Preparació i facilitació de 5 sessions participatives a 5 (micro)pobles de la regió			13							13
Anàlisi de la informació i redacció d'un informe				8						8
Fase 3: Coproducció del Pla Estratègic d'Actuació per la creació de la Matriu Territorial										33
Preparació i facilitació de 2 Hackatons cocreatius					8	8				16
Redacció del Pla Estratègic d'Actuació						11				11
Presentació dels resultats i incorporació de feedbacks i esmenes							6			6
Fase 4: Comunicació per la transformació										6
Accions de seguiment al Grup Motor i estratègies d'amplificació de la proposta								6		6
Fase 5: Pla de Comunicació										26
Ideació i creació d'una campanya de comunicació del procés		4					2			6
Implementació del Pla de Comunicació			4			4				10
Recull fotogràfic i/o audiovisual del procés				5	2,5	2,5				10
	0	6	19	13	13	26	8	8	0	88

Originalitat o innovació en el procés participatiu (fórmules innovadores d'implicació de la ciutadania):

Quines accions innovadores volem fer servir? I per què són innovadores?

La innovació d'aquest procés s'ajusta a la realitat d'un municipi rural de menys de 1.000 habitants, com és el cas d'Agullana. Aquest projecte pren la singularitat del seu territori i la necessitat evident de la intercooperació i mancomunitat d'estratègies, recursos i serveis entre ells. La innovació d'aquest projecte neix de posar al centre / potenciar un lideratge femení, el treball conjunt entre diferents municipis rurals d'una mateixa bioregió, el treball en disseny i governança entre persones, tècniques, administració pública i sector privat, i com no, amb la creació d'espais inspirats amb els "Tiers-Lieux"/ "Tercers Llocs" en una bioregió rural com ho és Salines-Bassegoda, a l'Alt Empordà.

Com alinearem el projecte als objectius de desenvolupament sostenible, ODS 5,10,16 o 17?

El present projecte posa de manifest la manca d'equitat real entre la valoració dels diversos tipus de caràcters i lideratges (femenina i masculina) al món rural, en aquest sentit neix potenciant que el projecte sigui liderat per dones, però obert a la participació i vinculació dels homes en el mateix [ODS #5]. A més, sabem prou bé que vivim en una comunitat autònoma que respon als patrons de centralització globals. Que els nous epicentres / que els nous focus d'atenció, siguin al món rural, als (micro)pobles, és part d'equilibrar la balança de desigualtats socials i territorials [ODS #10]. Pel que fa a la governança, la proposta planteja el potenciar una governança comunitària i directa, al servei de les persones [ODS #16], i posa en valor la necessitat i rellevància de la intercooperació entre els diversos municipis de la regió per aconseguir els objectius i les metes desitjades [ODS #17].

Pla de comunicació vinculat al procés participatiu

Quines són les accions comunicatives previstes?

El projecte preveu la creació d'un Pla de Comunicació que, com a mínim, incorpori una campanya de comunicació amb un disseny gràfic propi de "Matriu Territorial", la convocatòria a les diverses trobades participatives, ja sigui a través d'un audiovisual o a través de cartells, i l'ús de les xarxes socials i webs oficials de la regió.

En aquest Pla de Comunicació també es farà una recopilació d'imatges i, potser, un audiovisual de les accions més destacades.

Quin és el calendari de les accions comunicatives?

El Pla de Comunicació comença a l'inici de les accions, abans de la primera trobada participativa. I finalitza un cop s'ha acabat aquest projecte, amb l'horitzó de seguir treballant en el desenvolupament d'aquesta proposta de cares a properes edicions.

Disseny del seguiment, retorn i avaluació

Com es farà el seguiment del procés?

El seguiment del procés participatiu es farà a través de dos espais clau:

- 1) El Grup de Coordinació Tècnica i Política, integrat per l'equip impulsor del procés, és a dir: representants del Consorci Salines-Bassegoda, de l'ajuntament impulsor, Agullana, i dels i les experts que acompanyen el procés participatiu.
- 2) A més, el Grup Motor (GM) farà una avaluació continuada d'aquest procés, per tal de fer els canvis necessaris al llarg del temps.

Amb quins indicadors avaluarem?

Identifiquem dues tipologies principals d'indicadors:

- a) Els indicadors quantitius
  - Nombre de persones assistents a les trobades
  - Nombre de persones habituals assistents a les reunions del GM
  - Nombre de persones assistents als Hackatons
  - Nombre de persones assistents a la Jornada de Retorn
  - Nombre d'interaccions a les xarxes socials
  - Nombres de relacions entre els diversos agents implicats.

- b) Els indicadors qualitius
  - Ambient engrescador i motivador
  - Se sent a parlar per la regió d'aquest projecte
  - Les persones participants se senten satisfetes del resultat del procés
  - Augmenta el sentiment de confiança entre els rols/ agents diversos
  - Augmenten les relacions i sinergies entre municipis

*Annex a la sol·licitud
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

Quines accions de **retorn del procés a la ciutadania estan previstes?**

Pel que fa a les accions de **retorn** previstes, es contempla que sigui a través dels mitjans de comunicació habituals dels ajuntaments implicats en aquest procés participatiu i de les xarxes del mateix Consorci Salines-Bassegoda. A més, es preveu fer una jornada oberta al públic per socialitzar el Pla Estratègic d'Actuació final i socialitzar / compartir la proposta de properes passes.

A més de la comunicació constant amb el Grup Motor i el Grup de Coordinació Tècnica i Política.

Pressupost del projecte/procés

Quin és el pressupost del projecte?

Fase i Concepte	Preu	Hores	Persones	Subtotal
Fase 1: Coordinació, Seguiment i Avaluació				560,00
Reunions de coordinació amb el Grup de Coordinació Tècnica i Política	40,00	6,0	1	240,00
Creació d'un Grup Motor (cos polític, cos tècnic, societat civil i sector privat)	40,00	2,0	1	80,00
Preparació i facilitació de les reunions amb el Grup Motor	40,00	6,0	1	240,00
Fase 2: Diagnosi participativa				890,00
Preparació i facilitació de 5 sessions participatives a 5 (micro)pobles de la regió	40,00	13,0	1	520,00
Anàlisi de la informació i redacció d'un informe	40,00	8,0	1	320,00
Materials per les sessions participatives	20,00	-	1	20,00
Desplaçament	30,00	-	1	30,00
Fase 3: Revisió participativa del Reglament d'ús i gestió del Local Social				1.450,00
Preparació i facilitació de 2 Hackatons cocreatius	40,00	8,0	2	640,00
Redacció del Pla Estratègic d'Actuació	40,00	11,0	1	440,00
Presentació dels resultats i incorporació de feedbacks i esmenes	40,00	8,0	1	320,00
Material per la jornada	20,00	-	1	20,00
Desplaçament	30,00	-	1	30,00
Fase 4: Seguiment i Avaluació				320,00
Accions de seguiment al Grup Motor i estratègies d'amplificació de la proposta	40,00	8,0	1	320,00
Fase 5: Pla de Comunicació				1040,00
Ideació i creació d'una campanya de comunicació del procés	40,00	6,0	1	240,00
Implementació del Pla de Comunicació	40,00	10,0	1	400,00
Recull fotogràfic i/o audiovisual del procés	40,00	10,0	1	400,00
TOTAL sense IVA				4.260,00
IVA (21%)				894,60
TOTAL amb IVA inclosa				5.154,60